

לכל בני המשפחה,

אני יושבת עכשיו, אחרי שהודעת לי שאמך נפטרה, יושבת ובוכה ונזכרת באשה המקסימה שזכיתי להכיר בזכותכם.

רציתי לשתף אתכם במה שאני זוכרת מביקורי הרבים אצל מרים. כאשר למדתי במדרשת הרובע, פניתי אליך, רותי, ושאלתי אותם אם אולי אפשר לבקר אצל אמך באופן קבוע כי זכרתי שאמרת לי שהיו באות אליה בנות מאיזושהו בית ספר בסביבה לקרוא לה ולדבר איתה ושהן כבר לא באות. חיברת אותי אליה ומאז נקשרתי אליה. הגעתי אליה בכל יום שלישי אחר הצהריים, היא תמיד קיבלה אותי בשמחה וכך גם המטפלות שהיו לה, ספליקה והלנקה. היינו יושבות ומדברות והיא תמיד נתנה לי עוגיות או עוגה טעימה. הייתה תקופה שהיא קיבלה ספר של פיליטונים של אפרים סידון, והיא רצתה שאני אקרא לה אותו. כל כך היה לי כיף לספר לה מהספר הזה, כי היא תמיד התגלגלה מצחוק ורצתה שאספר לה עוד. היינו יושבות לפעמים בגינה שלה ונהנות ממוזג האוויר ומהפרחים היפים. היא מאד אהבה לשבת שם ולדבר.

הגעתי אליה לא הרבה זמן אחרי שאביך נפטר והיא כל הזמן הייתה שואלת אם הכרתי אותו וכמה שהוא חסר לה וכמה הוא היה מקסים. היו לה געגועים עזים אליו והיה לה מאד קשה עם פטירתו. אני מניחה, שעכשיו, בשמים, היא שמחה מאד לפגוש בו ולהתאחד איתו שוב. היא סיפרה לי המון פעמים את כל מה שקרה לה בתקופת השואה, תמיד הקשבתי והתעניינתי וראיתי שמאד חשוב לה לספר שוב ושוב את הסיפור שלה. כל כך אהבתי לבוא אליה ולהיות איתה. היא הייתה אשה מאד אופטימית ושמחה ותמיד אירחה אותי בחום וברוחב לב. בגלל הקשר הטוב שנוצר בינינו באותה שנה המשכתי לשמור איתה על קשר. הקפדתי להתקשר אליה בחגים ולומר חג שמח ולפעמים התקשרתי ככה סתם כי ידעתי שזה ישמח אותה מאד.

אם הזדמנתי לירושלים הקפדתי תמיד לבקר אותה. וכך כשהתחתנתי הזמתי אותה ואתכם לשמוח איתי ואתם הגעתם איתה וזה שימח אותי מאד. כשילדתי את בתי הבכורה ואחר כך את הבן שלי תמיד התקשרתי לבשר לה את הבשורה והיא כל כך שמחה איתי וביקשה ממך שתשלחי לי מתנה ללידה בשמה. הפעם האחרונה שהייתי אצלה הייתה כשהייתי עם משפחתי בשבת בירושלים והגעתי אליה לפני שבת והראיתי לה את הבן שלי שהיה אז תינוק. היא כל כך שמחה לראות אותי איתו וזה היה ביקור כל כך נעים ומשמח.

לפני שמונה חודשים נולדה לי בת ורציתי, כמו בפעמים הקודמות, לבשר לה את הבשורה אבל לא השגתי אותה ואחר כך כשהצלחתי להשיג אותה היא לא זכרה מי אני. התקשרתי אליך ושאלתי אותך מה מצבה ואמרת לי שהמצב פחות טוב מבעבר. ואז, אחרי שבוע בערך קיבלתי טלפון ממנה היא שאלה מה שלומי? ודיברתי איתה לכמה שניות והיא סיימה את השיחה וזאת הייתה השיחה האחרונה שלי איתה.

עצוב לי מאד עכשיו, אבל אני באמת מתנחמת בעובדה שהיא חיה חיים טובים, לא סבלה הרבה, וזכתה לראות משפחה לתפארת. וזו בשבילה הנקמה הכי גדולה שיכולה להיות בגרמנים.

אני מאחלת לכם שתזכרו אותה על אופייה הטוב ואישיותה המקסימה.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

מיכל קופמן (שטרן)

עלי

נ.ב.

מצטערת אם הדברים נכתבו באופן קצת מבולבל, כתבתי לפי הזכרונות שעלו לי.